

ФОРМИ ВИКОРИСТАННЯ ДІПФЕЙКІВ В ІНТЕРНЕТІ МАЙБУТНЬОГО

Подобний О. О.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
факультету права та економіки
Міжнародний гуманітарний університет*

Слатвінська В. М.

*викладач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
факультету права та економіки
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Діпфейк – це аудіо та відеозаписи, створені або змінені таким чином, що вони помилково сприймаються як автентичні записи реальної мови або дій індивідуума [1, с. 96].

Діпфейки можуть бути використані для дезінформування зловмисниками (зокрема, при виготовленні підроблених документів тощо).

Дезінформація (далі – «Д») – це відомості, що розраховані на введення особи в оману; в оперативно-розшуковій діяльності (далі – ОРД) – різновид поведінкового акту суб'єктів, які безпосередньо здійснюють ОРД, або сторони, що їм протидіють. Д. полягає у: 1) свідомому розповсюдженні неправдивих або таких, що втратили актуальність, відомостей, з метою а) спрямування дій сторони, яка протидіє, у потрібному напрямі; б) перевірки факту та напрямів витоку інформації; в) імітування діяльності певного об'єкту відповідно до неправдивих даних; 2) здійснення спеціальних заходів, спрямованих на приховування від досліджуваної особи (сторонніх осіб) інформації, яка захищається, осіб чи об'єктів та введення їх в оману щодо справжніх рішень і завдань ОРД; Д. у кримінальному провадженні є введення в стан ілюзії (омани) конкретних осіб, запідозрених у підготовці, організації чи вчиненні злочину, і спонукання їх до певної поведінки з метою з'ясування і доказування їхньої причетності до такого злочину. Завдання з виявлення, перевірки і викриття осіб, які можуть бути причетними до задуманих, підготовлених чи вчинених злочинів, реалізують за допомогою залучення осіб, що перевіряються, у спеціальні організаційні та імітаційні ситуації, які відповідають планам слідства. У результаті створюються умови для вільного виявлення фізичного і психічного реагування, яке контролюється і фіксується правоохоронними органами.

Як правило, такі завдання вирішуються за допомогою тактичних операцій, до складу яких можуть включатися такі негласні слідчі (розшукові дії) як аудіо-, відео контроль особи (ст. 260 КПК), зняття інформації з електронних телекомунікаційних мереж (ст. 263 КПК), зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст. 264 КПК), спостереження за особою, річчю або місцем (ст. 269 КПК), контроль за вчиненням злочину (ст. 271 КПК) тощо. У розслідуванні злочинів нерідко спостерігаються випадки кримінальної Д. з боку причетних до злочинної діяльності осіб у вигляді дачі неправдивих показів, спрямування підозри на невинуватих осіб, інсценування певних подій тощо з метою уникнення викриття у вчиненні злочину та ухилення від кримінальної відповідальності. У криміналістиці розробляються методи і прийоми виявлення кримінальної Д. [див.: 2].

Іншим прикладом застосуванням дипфейків є кібершахрайства, отримання криптовалют. Натомість норми Декларації про майбутнє інтернету (далі – Декларація) спрямовані на скорочення незаконного і шкідливого контенту і діяльності в мережі, захист споживачів, зокрема вразливих споживачів, від шахрайства в Інтернеті та іншої не добросовісної практики в Інтернеті [3].

Ні підроблені відео, ні дезінформація як такі не є новим явищем – новим є все більша простота їх створення, підвищення їхньої якості та можливості їх розповсюдження [4, с. 33]. Глибокі підроби являють собою значний ризик для автентичності та безпеки сучасних інформаційних засобів. Вони можуть використовуватися як інструменти політичної пропаганди, поширення дезінформації, шахрайства з ідентифікацією особистості та шантажу. Небезпека дипфейків в тому, що технологія може бути використана для того, щоб змусити людей повірити в те, що щось є реальним, коли це не так. Ця технологія є дуже ефективною, але якщо її використовувати під час соціальної інженерії, то це одне, а якщо в процесі навчання (зокрема при проведення практичних занять з криміналістичної техніки) – це інше.

Етикет у сфері високих інформаційних технологій не будується швидко, але технічний прогрес, який спостерігаємо, і Декларація потребують перегляду ставлення до способів використання технологій, що базуються на алгоритмах машинного навчання і штучного інтелекту.

Література:

1. Денисов С. Ф., Філей Ю. В. Порнографічні фейки: проблеми протидії. *Вісник пенітенціарної асоціації України*. № 2(12). 2020. С. 94-102.
2. Подобний О.О., Тіщенко В.В. Дезінформація. *Велика українська юридична енциклопедія*: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 20 Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол. В.

Ю. Шепітько (голова) та ін.; Нац. акад. прав. Наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. цн.-т ім. Ярослава Мудрого. 2018. С. 158.

3. Declaration for the Future of Internet 2022. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/declaration-future-internet>

4. Вальорска М.А. Діпфейк та дезінформація: практ. посіб. / Агнешка М. Вальорска ; пер. з нім. В. Олійника. Київ: Академія української преси; Центр Вільної Преси, 2020. 36 с.

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО: СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ФОРМИ У КОНТЕКСТІ ІДЕОЛОГІЇ ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМУ ТА РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА

Рассомахіна О. А.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри права юридичного факультету
ПВНЗ «Європейський університет»
м. Київ, Україна*

Актуальність правового регулювання відносин у сфері соціального партнерства існує завжди, адже поки існують трудові правовідносини щодо використання найманої праці та в умовах об'єктивної протилежності інтересів власників засобів виробництва (роботодавців) та власників робочої сили (найманих працівників), існуватиме потреба у постійному періодичному узгодженні інтересів сторони роботодавця та інтересів сторони працівників, у постійному пошуку шляхів удосконалення механізму правового регулювання відносин у сфері праці, а у разі потреби ще й пошуку шляхів та механізмів вирішення трудових конфліктів. Основи правового регулювання даних суспільних відносин закладені у Кодексі законів про працю України, зокрема у Главах XVI та XVI-A. А їх спеціальне правове регулювання спочатку здійснювалося колишнім Законом України «Про організації роботодавців» від 24 травня 2001 року, в якому містилося визначення такої категорії, як соціальне партнерство. Останній втратив чинність у 2012 році у зв'язку з прийняттям Закону України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22 червня 2012 року [5], ст.ст. 5, 6, 12, 13, 19, 20, 28, 29 якого визначають особливості участі сторони роботодавця у соціальному діалозі. На сучасному етапі розвитку трудового законодавства, крім згаданого